

Ambulans Ekipmanları

Bilal İNCEDAĞ¹

Giriş

Hastane öncesi acil sağlık hizmetleri, herkesin ihtiyaç duyabileceği ve zaman kısıtlılığı nedeniyle ilk hizmeti verenlerin seçilemeyeceği bir alandır. Bu sebeplerden dolayı hizmeti sunanların aynı kalite ve verimlilikte çalışmalarını sağlamak için süreklilik arz eden eğitimler uygulanmaktadır. Acil sağlık hizmetleri sunumu sırasında verilecek doğru kararlar ve yapılacak uygulamalar ile sağ kalım oranlarının artırılması hedeflenmektedir (1).

Ambulans çalışanları, hasta/yaralıları olay yerinde yaptıkları ilk müdahalenin ardından uygun hastaneye nakil işlemini gerçekleştirmektedir. Bu ilk müdahale ve nakil esnasında kullanılmak üzere tasarlanmış ambulans ekipmanları ilgili yönetmelik doğrultusunda ambulanslarda yer almaktadır. Ekipmanların doğru kullanımı kazazede de gelişebilecek ikincil yaralanmayı önleyebileceği gibi sağlık çalışanlarında da iş sağlığı ve güvenliği için önemlidir (1,2).

1. Ambulanslar ve Hasta Nakil Araçları

Ulaşım şekillerine göre ambulanslar kara, hava ve deniz ambulansları olarak sınıflandırılmaktadır. Sınıflandırma ve donanım ile ilgili detaylar “Ambulanslar ve Acil Sağlık Araçları ile Ambulans Hizmetleri Yönetmeliğinde” yer almaktadır (3).

1.1. Kara Ambulansları

Kara ambulansları kullanım amaçlarına göre kendi içerisinde acil yardım, hasta nakil, yoğun bakım ve özel donanımlı ambulanslar şeklinde sınıflandırılmaktadır (3).

1.1.1. Acil Yardım Ambulansı

Acil sağlık hizmetlerinde kullanılan kırmızı şeritli ambulanslardır. Ambulansta en az üç kişiden oluşan bir ekip görev yapmaktadır. Ekipte en az bir hekim, paramedik veya Sağlık Bakanlığınca belirlenmiş modül eğitimlerini tamamlamış bir acil tıp teknisyeni (ATT) ile diğer bir sağlık personeli ve bir şoför bulunur. Acil tıp teknisyenleri ambulans sürücülüğü görevini üstlenmektedir. Zorunlu hallerde ise paramedikler bu görevi yürütebilir. Acil yardım ambulansları içerisinde görev yapan ekip, ambulans içerisinde bulunan ilaçlar ve ekipmanlar ile acil tıbbi müdahale gerektiren durumlarda, olay yerinde ve ambulans içerisinde hasta/yaralıları gerekli acil tıbbi müdahaleyi yapmaktadır (1).

1.1.2. Hasta Nakil Ambulansı

Yönetmelikte belirtilen teknik ve tıbbi donanımına sahip olan hasta nakil ambulanslarında en az bir sağlık personeli ile şoför görev yapmaktadır. Acil tıbbi müdahale gerektirmeyen hasta ve yaralıların nakli amacıyla kullanılan hasta nakil

¹ Paramedik, Kayseri İl Ambulans Servisi Başhekimliği Talas 2 No’lu ASHİ, bincedag@gmail.com.tr

Sonuç

Ambulansta görev yapan çalışanların ekipmanları etkin kullanarak verimli bir sağlık hizmeti sunabilmeleri için iyi bir kas kondisyonuna ihtiyaçları vardır. Hasta/yaralıları sedyelere alma ve taşıma işlemleri sırasında kaldırma, itme ve çekme eylemlerini yapabilmeleri için güçlü bir kol, bacak ve sırt yapısına sahip olmaları gereklidir. Bunun yanında çalışanlar verimli, güvenli ve etkili hasta/yaralı taşıma konusunda eğitimlerini güncel tutmalıdır. Aksi durumda hem kedilerinin hem de tıbbi müdahalede bulundukları hasta/yaralıların yaralanmasına ve/veya sakatlanmasına neden olabilirler.

Kaynaklar

- (2019) İl Ambulans Servisi Çalışma Yönergesi (<https://acilafet.saglik.gov.tr/-/TR,4328/yonergeler.html>) (Kasım 2019)
- Cömert, F., «*Ambulans ve Ambulanslarda Kullanılan Malzemeler ile Ambulanslarda Müdahalelerde DAS Uygulamalar*» 7. Ulusal Sterilizasyon Dezenfeksiyon Kongresi, 2011, S.215-223.
- (2019) *Ambulanslar Ve Acil Sağlık Araçları İle Ambulans Hizmetleri Yönetmeliği* <https://www.saglik.gov.tr/TR,10477/ambulans-hizmetleri-yonetmeliği.html> (Kasım 2019)
- Çelebi, İ., *Paramedikler İçin Hastane Öncesi Travmatik Hasta Yönetimi*, Kongre Kitap Evi, Bölüm 20, *Travmatik Vakalarda Kullanılacak Malzemeler*, S.223-240.
- (2019) <https://www.ems.tc/urunler/sedyeler/ems-ambulans-sedyesi-modelleri>(Kasım 2019)
- (2019) <https://www.spencer.it/tr/urunler/tama-sistemleri/ambulans-sedyeleri>(Kasım 2019)
- (2019)http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller/Hasta%20Nakli.pdf (Kasım 2019)
- Özel, G., Akbuğa, B., Özcan, C., *İlk Ve Acil Yardım Teknikerliği Paramedik Klinik Konular – Mesleki Beceriler – Operasyonel Uygulamalar*, s719-735.
- Ekşi, A., *Ambulans Kullanımı*, ÜBL Yayıncılık, S.17-38.
- Maden, Ş., Sevim, İ., «*Sedyelerin Tarihsel Gelişimi ve Hasta/Yaralı İçin Önemi*» ISAS Winter 2018, S.598-600.
- Daylan Koçkaya, P., Gürcüoğlu, İ., Bağla, S., *Travma İleri Yaşam Desteği Eğitim Kitabı*, Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara 2019.
- Yavuz, S., Yavuz, G., Alpakan, A. H., Yavuz, S., *Paramedikler İçin Hastane Öncesi Acil Tıp Kapasiteli Başvuru Kitabı*, 2012 Ankara, Nobel Tıp Kitap Evleri.
- (2019) <https://www.spencer.it/tr/urunler/immobilizasyon> (Kasım 2019)
- (2019) <https://docplayer.biz.tr/1633189-Trafik-kazalari-ve-bilincli-yaklasim.html>(Kasım 2019)
- (2019) <https://www.ems.tc/urunler/tibbi-malzemeler/ems-tibbi-malzemeler>(Kasım 2019)
- (2019) <https://www.ems.tc/urunler/tibbi-malzemeler/ems-atel-setleri>(Kasım 2019)